

Äänekosken kaupunki
Ympäristönsuojeluviranomainen
Hallintokatu 4
44100 ÄÄNEKOSKI

TARKASTUSKERTOMUS

Asia:

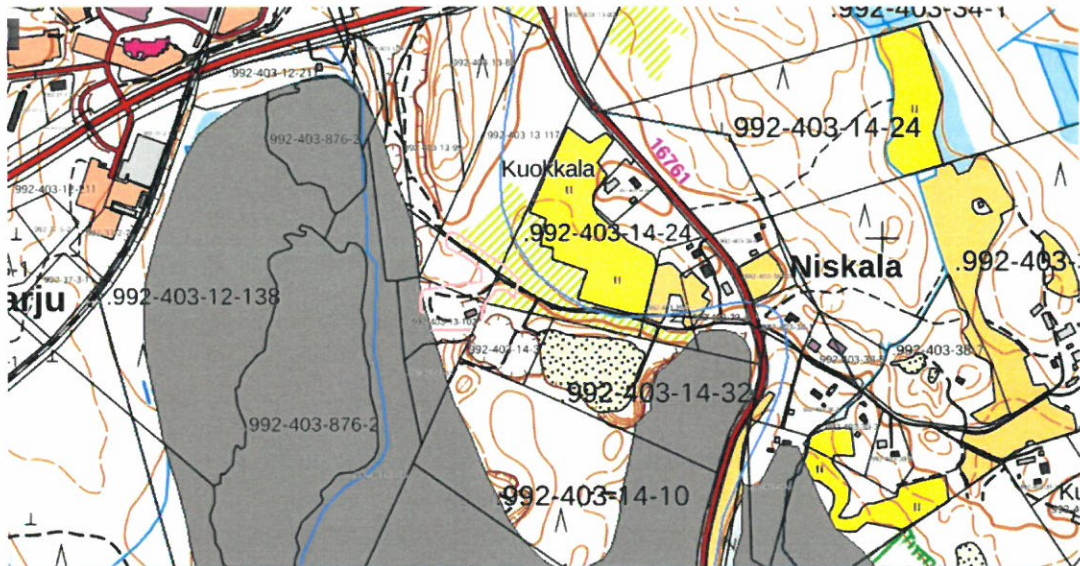
Läsnä: [redacted] asianosainen
Poliisi
Sohvi Hälikkä, ympäristöyksikön päällikkö, ELY-keskus
Toni Roiha, ylitarkastaja, ELY-keskus
Hanna Ahonen, ympäristöpäällikkö, Äänekosken kaupunki
Jatta Heikkinen, ympäristötarkastaja, Äänekosken kaupunki
Anna Kervola, ympäristötarkastaja, Äänekosken kaupunki

Aika: 4.11.2022 klo 9.14 - 11.00

Paikka: KUOKKALA II (992-403-14-24), Jukola (992-403-13-117) ja Betonipaja (992-403-13-102). Alue sijaitsee vedenhankintaan soveltuvalla Sirkkaharjun 2-luokan pohjavesialueella (0977451) ja sijoittuu Hietasyrjänkangas-nimisen Natura-alueen (FI0900013) välittömään läheisyyteen (kuva 1).

Kiinteistöt, joilla jätteitä sijaitsee sekä kiinteistöjen omistajat:

- Tila 992-403-14-24, KUOKKALA II [redacted] / kuolinpesä
- Tila 992-403-13-117, Jukola, [redacted]
- Tila 992-403-13-102, Betonipaja, [redacted]

Kuva 1. Karttakuva, jossa kiinteistötunnukset ja -rajat, pohjavesialuerajaus (sinisellä) ja Natura-alue (harmaa). Karttaan on rajattu vaaleanpunaisella alue, jolla jätteitä pääasiassa sijaitsee.

Lupatilanne, lainsäädäntö ja alueen siivoushistoria:

██████████ (asianosainen) ei ole Äänekosken kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen myöntämiä ympäristölupia, jätelain (646/2011) 100 §:n mukaista rekisteröintiä, muita ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaan kuuluvia lupia, vireillä olevia lupahakemuksia taikka ilmoitusasioita.

Jätteen ammattimaista keräämistä harjoittavan tulee olla jätelain (646/2011) 100 §:n nojalla hyväksytty jätehuoltorekisteriin. Asianosainen on hyväksytty ELY-keskuksen (päätös KESELY/430/07.00/2010, ote KESELY/1990/2018, kuva 2) jätteenkuljettajien rekisteriin. Rekisteriin hyväksyminen tarkoittaa sitä, että jätteenkuljettajalla on oikeus kuljettaa päätöksessä sallittuja jättejakeita kullekin jakeelle hyväksytty määrä. Rekisteröinti ei oikeuta jätteiden varastointiin, vastaanottamiseen eikä jätteiden käsittelyyn ja nämä ehdot on mainittu asianosaiselle toimitetussa jätehuoltorekisteriotteessa.

Pääasiallinen toiminta-alue	Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus		
Kuljetusvälineistö	Kuorma-auto 1 kpl, pakettiauto 1 kpl, traktori 1 kpl, perävaunu 1 kpl		
Jätteet, joita hyväksyntä koskee	Jätteen tunnusnumero	Jätelajin kuvaus	Määrä t/a
	160106	Romuajoneuvot, jotka eivät sisällä nesteitä, eikä muita vaarallisia osia	200
	200140 170407	Metalliromu, pellit	200
	160801 160802*	Katalysaattorit	0,4
	1606*	Akut	1
	170102	Tiilet	0,2
	200136	Sähkömoottorit	1
	200199	Kylmälaitteiden kuoret	0,3

*) Vaarallinen jäte, VNa jätteistä (179/2012) liite 4 jäteluettelo, yleisimmät jätteet ja vaaralliset jätteet

Kuva 2. Ote [REDACTED] jätetuoterekisteristä.

Ympäristölupaa vaativia toimintoja ovat ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 2 §:n kohdan 12 alakohtien mukaisesti: c) kotitaloudessa tai siihen rinnastettavassa toiminnassa syntyneen vaarallisen jätteen varastointipaikka tai vaaralliseksi jätteiksi luokiteltavien romuajoneuvojen tai käytöstä poistettujen sähkö- ja elektroniikkalaitteiden varastointipaikka, jonka varastointikapasiteetti on enintään 50 tonnia; d) autopurkamo; f) muu kuin a–e alakohtassa taikka 1 §:n 13 kohdan a ja d–g alakohtassa tarkoitettu jätelajin soveltamisalaan kuuluvan jätteen käsittely, joka on ammattimaista tai laitospaikkaista ja jossa käsitellään jätettä alle 20 000 tonnia vuodessa.

Jätteen hävittäminen polttamalla on alueellisissa jätetuotomääräyksissä (30.08.2022, § 30) 19 §:n nojalla kielletty.

Kiinteän betoniaseman ja betonituotetehtaan toiminta on Valtioneuvoston asetuksen kiinteän betoniaseman ja betonituotetehtaan ympäristönsuojeluvuorokäytöksistä (858/2018) nojalla rekisteröitävä toiminto. Pohjavesialueella kyseinen toiminta vaatii aina ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaisen ympäristöluvan. Asetusta sovelletaan ympäristönsuojelun vähimmäisvaatimuksena betoniaseman ja betonituotetehtaan toimintaan, johon tarvitaan ympäristönsuojelulain nojalla ympäristölupa.

Asianosainen on 25.8.2005 tuomittu tämän tarkastuspöytäkirjan mukaisen alueen osalta ympäristön turmelemisesta ja alue on siivottu hallintopakolla 23- 25.10.2006.

Tarkastuksen kulku:

Tarkastus aloitettiin hiekkatien ja roskaantuneen montun suuntaan vasemmalle kaartuvan tien risteyksestä, josta jatkettiin tietä pitkin montun pohjalla sijaitsevalle betonipajalle asti ja tietä pitkin takaisin ylös risteykseen. Tästä jatkettiin vasemmalle hiekkatietä pitkin kohti Pientä Sirkkalampea ja takaisin aloituspaikalle.

*Hiekkatiellä tarkoitetaan tässä tarkastuspöytäkirjassa Korkeakoskentieltä luoteeseen Pientä Sirkkalampea kohti haarautuvaa metsäautotietä, jonka varrella osa jätteistä sijaitsee ja josta montun pohjalle lounaasta kohti haarautuva ja johtava tie alkaa.

*Montulla viitataan asianomistajan [REDACTED] omistamaan entiseen maa-ainesten ottoalueeseen, jonka pohjalla entinen betonivalimo sijaitsee. Betonivalimo on nykyisin varastokäytössä (asianosaisen kertomaa).

Havainnot maastossa:

Tarkastuskäynnillä havaittiin alueen olevan erittäin epäsiisti, kaatopaikkamainen ja jätettä oli alueella runsaasti. Toiminta on ammattimaisen laajaa, jätteiden käsittely hallitsematonta ja kiinteistöt roskaantuneet. Alueella sijaitsevat jätteet on sijoitettu maanvaraisesti hajanaisesti sekaisin ja osittain läjitettynä hiekkatien varrelle ja montun pohjalle vievän tien välittömään läheisyyteen, sekä entisen maa-aineksenottoalueen (monttu) pohjalle. Jätteitä sijaitsee ilmakuvista arvioiden noin 350-400 metrin matkalla tien reunustalla montun pohjalle kulkeva tie mukaan lukien. Tarkastuksella tehtyjen havaintojen perusteella alueelle on sijoitettu ja varastoidaan erilaisia, sekalaisia jättejakeita kuten purkujätettä, ajoneuvoja (sekä purettuja, paalattuja että paalaamattomia) sekä käytöstä poistettua tavaraa. Varastointi on paikalla tehtyjen havaintojen perusteella pitkäaikaista ja tapahtuu kaikin puolin vastoin jätehuollon järjestämistä koskevia yleisiä periaatteita.

Monttuun johtavan tien alkupäähän on asennettu portti, jonka asianosainen on aukaisut tarkastusta varten. Asianosaisen kertoman mukaan jätteet on tuotu alueelle hänen jätteenkuljetuslupansa nojalla. Kertomansa mukaan valtaosa jätteestä on hänen itse alueelle tuomiaan, pieni osa ulkopuolisten tuomia (sekalaista jätettä).

Asianosaisen mukaan hän kerää jätteitä Äänekosken seudun lisäksi mm. Viitasaarelta ja Jyväskylästä. Välivarastoinnin lisäksi hän myy kiinteistöltä jätteitä uusiokäyttöön, purkaa alueella romuautoja osiin ja paaluttaa autot alueella sijaitsevalla paalutuslaitteella. Kertomansa mukaan hän on käyttänyt paalutuslaitetta viimeksi keväällä 2022. Asianosainen on tarkastuksella kertonut, että ennen paalausta hän poistaa autoista kompressorit ja öljyt hän tyhjentää yleensä autojen hakupaikassa tai paalatessa. Asianosainen on samassa yhteydessä maininnut, että öljyjä ei tarvitse välttämättä poistaa autojen hakupaikalla, sillä paalausvaiheessa öljyt valuvat paalutuslaitteen alla olevaan säiliöön. Tarkastuksen aikaan paalutuslaitteen alla ei ollut nähtävissä keräyssäiliötä. Paalutuslaitteen vieressä oli pienellä suuaukolla varustettu vaalea pieni kanisteri, jonka pohjalla oli hieman paksua mustaa nestemäistä jätettä. Kanisterissa ei ollut korkkia. Paalutuslaitteen alapuolinen maanpinta oli tummentunut ja maanpinnan läheisyydessä oli havaittavissa lievää öljyn hajua. Paalutuslaitteen päällä oli sekalaista romua, ja

laitteen välit oli täytetty erilaisilla jättejakeilla. Tämän lisäksi asianosainen on kertonut harjoittavansa alueella puun pilkkomista (sekä rungot, hirret että maalattu puu) ja myyvänsä puun polttopuuna alueen asukkaille. Romumetallia asianosainen vie kertomansa mukaan myytäväksi. Metalliromun kierrätykseen toimittamisen lisäksi muita asianmukaisia jätteen hyödyntämistapoja ei tarkastuksella käynyt ilmi.

Asianosainen on kertonut tarkastuksella polttavansa alueella jätteitä, mm. ulkopuolisten alueelle tuomia huonekaluja. Polttopaikkoja oli alueella havaittavissa useampi, osa maapohjalla montussa, osa hiekkatien varrella maapohjalla ja muutama metallitynnyrissä/metallipöntössä (yksi pienempi tynnyri ja yksi iso vajaa 1,5 m halkaistu metalliasia) hiekkatien varrella. Isossa hiekkatien varrella tien vasemmalla (lounas) puolella sijaitsevassa pöntössä oli havaittavissa tuhkan seassa mm. metalliosia (auton vanteita), vastaavia polttojäämiä oli hiekkatien varrella maapohjalla. Jätteiden lisäksi alueella sijaitsevia ajoneuvoja on poltettu. Montun pohjalla sijaitseva nosturi oli nokeentunut ja osittain palanut ja maassa oli nähtävissä polttojälkiä. Asianosaisen mukaan ajoneuvojen polttaminen on ollut ilkeävaltaa.

Alueella sijaitti pääasiassa metalliromua, minkä lisäksi havaittiin purku- ja sekajätettä. Alueella oli nähtävissä asianosaisen jätehuoltorekisteriotteeseen kirjattuja jättejakeita (kuva 2). Maaperä oli paikoin hyvin roskaantunut sisältäen pienempää jättejakeita. Jätteistä suuri osa näyttää olleen alueella hyvin pitkiä aikoja niiden haparuuden, ruostuneisuuden, vihertyneisyyden, päällä olevan hajoavan karikkeen ja lehtien perusteella. Montun pohjalla jätettä oli hautautunut hiekkaan. Alueella oli nähtävissä mm. seuraavia jättejakeita: veneitä (ainakin 3 kpl), autoja (ainakin 10 kpl), palanut nosturi, traktoreita, peräkärriä, renkaita (kymmeniä), öljysäiliöitä (ainakin 8 kpl), öljykanistereita (kymmeniä), tynnyreitä (kymmeniä), pieniä ulkorakennuksia, grilli, purkujätettä (kattotiiliä, kattopeltiä, betonia, muoviputkia, metallirakenteita, eristysvilla, styroksia, lasia, tiiltä, jne.), puujätettä (käsiteltyä puuta, lavoja, hirssiä), johtoja, SER-jätettä (jääkaappeja, pakastimia, säiliöitä, moottoreita, auruskalustoa, pressuja, polkupyöriä, kodin irtaimistoa kuten televisioita, stereot, liesi, sohvia, hyllyjä, sänkyjä ja pöytiä).

Kanisterit, tynnyrit, öljysäiliöt ja muut nestemäisten jakeiden säilytysastiat olivat suurimmaksi osaksi tyhjiä, mutta osassa oli sisällä nesteitä, kuten mustaa paksua öljymäistä jätettä sekä bensaa/dieseliä. Arviolta nestemäisiä jakeita oli koko alueella (porkamattomat autot lukuun ottamatta) joitakin kymmeniä litroja (alle 100 l). Osasta tynnyreistä, kanistereista ja muista nestemäisten jakeiden säilytysasioista puuttuivat korkit ja osan astioiden alla oli selkeästi hajuaistin ja silmin havaittavia jälkiä valumista maaperään (montun pohjan ja paalutuslaitteen ympäristö). Bensan/dieselin hajua oli havaittavissa montun pohjalla sijaitsevan betonipajan edessä, sekä lievemmin auton paauslaitteen läheisyydessä. Maaperän mahdollisesta pilaantumuksesta ei ole tietoa. Betonipajaan ei päästy tarkastuksen aikaan sisälle, sillä rakennus oli lukossa. Öljyjen ja muiden nestemäisten jakeiden valumajälkiä nähtiin romuajoneuvojen alla ja läheisyydessä hiekkatien varrella. Montussa romuautojen alla olleiden jätteiden vuoksi mahdolliset valumajäljet eivät olleet nähtävissä.

Maastossa on otettu kuvia kameroilla sekä dronella. Poliisin rikostekninen yksikkö otti näytteitä kanistereissa ja tynnyreissä olevista nesteistä, joiden epäiltiin olevan öljyä. Alueen roskaantumisen laajuuden vuoksi kuvia ei ole liitetty tarkastuskertomukseen.

8.12.2022

Ympäristöpäällikkö	Hanna Ahonen
Ympäristötarkastaja	Jatta Heikkinen
Ympäristötarkastaja	Anna Kervola

Äänekosken kaupunki
Ympäristönsuojeluviranomainen
Hallintokatu 4
44100 ÄÄNEKOSKI

ASIA Kehotus kiinteistöjen Betonipaja 992-403-13-102, Jukola 992-403-13-117 ja KUOKKALA II 992-403-14-24 siistimiseksi sekä kuuleminen asian johdosta

Viite: Tarkastuspöytäkirja 8.12.2022 (liitteenä)

Ympäristönsuojeluviranomainen on saamiensa ilmoitusten perusteella ja jätelain 123 §:n nojalla suorittanut tarkastuksen yhdessä poliisin ja ELY-keskuksen edustajien kanssa otsikon mukaisille kiinteistöille. Tarkastuksella on havaittu runsaasti jätettä, epäasiallista varastointia ja ilman ympäristönsuojelulain vaatimia lupia harjoitettavaa toimintaa. Alueen roskaisuudesta ja epäsiisteydestä on tullut ympäristövalvontaan useita yhteydenottoja.

Alue sijaitsee vedenhankintaan soveltuvalla Sirkkaharjun 2-luokan pohjavesialueella (0977451) ja sijoittuu Natura-alueen (FI0900013) välittömään läheisyyteen.

Lainsäädäntö, maanomistajan ja roskaajan velvollisuudet sekä ympäristönsuojeluviranomaisen toimivalta asiassa

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)

Toiminnanharjoittajan on ympäristönsuojelulain 6 §:n nojalla oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Toiminnanharjoittajalla on 7 §:n nojalla velvollisuus ehkäistä ja rajoittaa ympäristön pilaantumista järjestämällä toimintansa niin, että ympäristön pilaantuminen voidaan ehkäistä ennakolta. Jos pilaantumista ei voida kokonaan ehkäistä, se on rajoitettava mahdollisimman vähäiseksi. Maaperän ja pohjaveden pilaaminen on kielletty (16 § ja 17 §).

Jätelaki (646/2011)

Roskaaminen ja roskaajan velvollisuudet

Jätelain 13 §:n mukaan jätettä ei saa hylätä eikä käsitellä hallitsemattomasti. Jätteestä ja jätehuollosta ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä taikka muuta näihin rinnastettavaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. 72 §:n mukaan ympäristöön ei saa jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukkaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa. Roskaajan on poistettava roskaava esine tai aine ympäristöstä ja siivottava roskaantunut alue (73 §).

Roskaaja on vastuussa ympäristön siisteydestä ja sen siistimisestä roskaamistapauksissa (74 §). Maa-alueen omistaminen ei oikeuta epäasialliseen varastointiin eikä roskaamiseen. Jätelain 12 §:n mukaisesti jätteen haltijan on oltava selvillä jätteen alkuperästä, määrästä, lajista, laadusta ja muista jätehuollon järjestämiselle merkityksellisistä jätteen ominaisuuksista sekä jätteen ja jätehuollon ympäristö- ja terveystaakasta.

Valvonta

Jätelain mukaisessa roskaantumisasiassa toimii valvontaviranomaisena kunnan ympäristönsuojeluviranomainen (24 §), joka vastaa myös tarkastuksista epäiltäessä ympäristön, maaperän tai pohjaveden pilaantumista (YSL 172 §). Valvontaviranomaisilla ja viranhaltijoilla on jätelain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvontaa sekä täytäntöönpanoa varten oikeus kulkea toisen alueella ja päästä paikkaan, jossa harjoitetaan tämän lain soveltamisalaan kuuluvaa toimintaa sekä tehdä tarkastuksia ja tutkimuksia (JL 123 §).

Kehotus

Jätelain 126 §:n nojalla valvontaviranomainen voi rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaisemiseksi kieltää sitä, joka rikkoo jätelakia, sen nojalla annettua asetusta taikka jätteen siirtoasetusta, jatkamasta tai toistamasta säännösten vastaista menettelyä, määrätä asianomaisen täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa ja määrätä palauttamaan ympäristö ennalleen sekä poistamaan rikkomuksesta aiheutunut haitta.

Viranomaisella on oikeus määrätä jätettä tai tuotetta koskevista väliaikaisista toimista, kuten jätteen tai tuotteen asianmukaisesta varastoinnista ja säilyttämisestä tai muista vastaavista toimista. Väliaikaisista toimista aiheutuneista kustannuksista vastaa se, joka on toiminut säännösten tai määräysten vastaisesti. (JL 126 §) Tarkastettavan paikan haltijan on jätelain 123 §:n nojalla vaadittaessa esitettävä tarkastusta toimittavalle viranomaiselle taikka virkamiehelle tai viranhaltijalle kirjallisina tai sähköisessä muodossa tarkastusta varten asiakirjat, joilla voi olla merkitystä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvonnassa. Tarkastusta toimittavalla viranhaltijalla on oikeus saada jäljennöksiä tarkastettavista asiakirjoista.

Äänekosken kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen kehottaa

seuraavasti:

- 1) Lopettamaan käytöstä poistettavien tavaroiden, romun ja jätteiden vastaanottamisen ja käsittelyn **välittömästi**.
- 2) Lopettamaan jätteiden hävittämisen polttamalla **välittömästi**.
- 3) Siivoamaan kiinteistöt Betonipaja 992-403-13-102, Jukola 992-403-13-117 ja KUOKKALA II 992-403-14-24 kaikesta siellä varastoitavasta käytöstä poistetusta tavarasta, romusta ja jätteestä. [REDACTED] ei ole lupaa edellä mainittujen jakeiden varastointiin. Toimenpiteen tulee olla tehtynä **31.8.2023 mennessä**.
- 4) Toimittamaan kohdassa 3) mainituilta kiinteistöiltä siivottavat jätteet asianmukaisesti jätehuoltoon jätelain 29 §:n mukaiset vaatimukset täyttävälle toimijalle, jolla on lupa kyseisten jättejakeiden vastaanottoon. Toimenpiteen tulee olla tehtynä **31.8.2023 mennessä**.
- 5) Toimittamaan tositteet taikka kopiot kuittitositteista ympäristönsuojeluviranomaiselle **8.9.2023 mennessä**. Jätteiden vastaanotto paikasta on pyydyttävä kuittitositteet sinne viedyistä jätteistä, jotta voidaan luotettavasti osoittaa, että jätteet ovat päätyneet jätelain 29 §:n mukaiset vaatimukset täyttävälle vastaanottajalle. Kuittitositteista tulee ilmetä vähintään päivämäärä, jolloin jätteet on kuljetettu vastaanotuspisteeseen, jätelaji ja jätteen määrä, jätteen luovuttaja sekä vastaanottajataho.

- 6) Toimittamaan kirjallisen selityksen alueen roskaantumiseen johtaneista syistä ja toimista, joihin on ryhdytty tilanteen oikaisemiseksi. **Selitys tulee toimittaa viimeistään 31.3.2023 mennessä.**
- 7) Toimittamaan kirjallisen selvityksen siitä, millaisia toimintoja alueella harjoitetaan ja mistä lähtien kutakin toimintaa on harjoitettu. Pyydetään lisäksi tietoa romuajoneuvoista ja niihin liittyvästä toiminnasta. **Selvitys tulee toimittaa viimeistään 31.3.2023 mennessä.**

Kuittitositteet ja selvitykset tulee toimittaa Äänekosken kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle sähköpostitse osoitteeseen ymparisto@aanekoski.fi tai kirjallisesti osoitteeseen Äänekosken kaupunki, ympäristövalvonta, Hallintokatu 4, 44100 Äänekoski.

Ympäristönsuojeluviranomainen kieltää jätteiden hävittämisen muulla tavoin kuin toimittamalla sen asianmukaisesti jätelain 29 §:n mukaisen luvan omaavalle jätetoimijalle. Mahdollisia ympäristönsuojelulain nojalla luvittavien toimintojen käsittelyä voidaan harkita vasta, kun alue on asianmukaisesti siistitty ja alueen mahdollinen maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve selvitetty.

Teidän tulee tiedottaa ympäristönsuojeluviranomaista toimenpiteiden valmistumisesta (yhteystiedot alla). Tilanteen oikaisemisen tarkistamiseksi alueelle tullaan suorittamaan kehotuksen noudattamista koskeva tarkastus. Tarkastuksesta peritään maksu Äänekosken kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukaisesti.

Asianosaisen kuuleminen

Jätelain 129 §:n nojalla valvontaviranomaisen on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään tai kielletään. Mikäli nyt annettuja kehoituksia ei noudateta ja jätelain sekä ympäristönsuojelulain vastainen menettely edelleen jatkuu, **määräyksen noudattamisen tehosteeksi voidaan asettaa uhkasakkolain (1113/2000) mukainen sakon uhka** (juokseva uhkasakko).

Ympäristönsuojeluviranomainen varaa Teille hallintolain (434/2003) 34 §:n mukaisesti tilaisuuden tulla kuulluksi veloitteiden sekä niiden tehostamiseksi mahdollisesti asetettavan uhkasakon johdosta, ja mahdollisuuden antaa kirjallinen selitys asian ratkaisemiseen vaikuttavista tekijöistä. **Selitys tulee toimittaa ympäristönsuojeluviranomaiselle 31.3.2023 mennessä.** Selityksen antamatta jättäminen ei estä asian käsittelyä.

Äänekoskella 23.1.2023

Hanna Ahonen
Ympäristöpäällikkö
puh. 0400 893 683
ymparisto@aanekoski.fi

Äänekosken kaupunki
Ympäristönsuojeluviranomainen
Hallintokatu 4
44100 ÄÄNEKOSKI

TARKASTUSKERTOMUS

Asia: Kehotusten noudattamista koskeva tarkastus

Viite: Tarkastuspöytäkirja 8.12.2022 sekä kehoitus ja kuuleminen 23.1.2023

Läsnä: [REDACTED], asianosainen
[REDACTED], asianosaisen poika
Poliisi
Hanna Ahonen, ympäristöpäällikkö, Äänekosken kaupunki
Jatta Heikkinen, ympäristötarkastaja, Äänekosken kaupunki
Anna Kervola, ympäristötarkastaja, Äänekosken kaupunki

Aika: 9.10.2023 klo 9.20 – 10.00

Paikka: KUOKKALA II (992-403-14-24), Jukola (992-403-13-117) ja Betonipaja (992-403-13-102). Alue sijaitsee vedenhankintaan soveltuvalla Sirkkaharjun 2-luokan pohjavesialueella (0977451) ja sijoittuu Hietasyrjänpangas-nimisen Natura-alueen (FI0900013) välittömään läheisyyteen (kuva 1).

Kiinteistöt, joilla jätteitä sijaitsee sekä kiinteistöjen omistajat:

- Tila 992-403-14-24, KUOKKALA II [REDACTED] / kuolinpesä
- Tila 992-403-13-117, Jukola, [REDACTED]
- Tila 992-403-13-102, Betonipaja, [REDACTED]

Tarkastuksen kulku:

Tarkastus suoritettiin samaa reittiä mitä edellisellä kerralla. Tarkastus aloitettiin hiekkatien ja roskaantuneen montun suuntaan vasemmalle kaartuvan tien risteyksestä, josta jatkettiin tietä pitkin montun pohjalla sijaitsevalle betonipajalle asti ja tietä pitkin takaisin ylös risteykseen. Tästä jatkettiin vasemmalle hiekkatietä pitkin kohti Pientä Sirkkalampea ja takaisin aloituspaikalle.

*Hiekkatiellä tarkoitetaan tässä tarkastuspöytäkirjassa Korkeakoskentieltä luoteeseen Pientä Sirkkalampea kohti haarautuvaa metsäautotietä, jonka varrella osa jätteistä sijaitsee ja josta montun pohjalle lounaasta kohti haarautuva ja johtava tie alkaa.

*Montulla viitataan asianomistajan [REDACTED] omistamaan entiseen maa-ainesten ottoalueeseen, jonka pohjalla entinen betonivalimo sijaitsee. Betonivalimo on nykyisin varastokäytössä (asianosaisen kertomaa).

Havainnot maastossa:

Tarkastuskäynnillä havaittiin alueen olevan edelleen pahoin roskaantunut ja kaatopaikamainen. Tarkastuksella tehtyjen havaintojen perusteella alueella varastoidaan edelleen vastaavia jätejakeita, mitä aiemmalla tarkastuksella alueella havaittiin. Alueella sijaitsee pääasiassa metalliromua, minkä lisäksi havaittiin mm. erilaisia, sekalaisia jättejakeita kuten purkujätettä, tyhjiä ja osittain nestettä (hajun perusteella polttoainetta) sisältäviä kanistereita, puumateriaalia, ajoneuvoja sekä käytöstä poistettua rikkinäistä tavaraa kuten jääkaappeja, veneitä ja öljysäiliöitä. Maaperä oli monin paikoin hyvin roskaantunut sisältäen silpoutunutta, pienempää sekalaista jätettä. Alueella oli tarkastuksen aikaan mm. autoja 2 kpl (näistä ainakin toinen on eri auto mitä viime tarkastuksella), palanut nosturi, traktori, peräkärriä, renkaita (kymmeniä), öljykanistereita (kymmeniä), tynnyreitä, purkujätettä (kattotiiliä, kattopeltiä, betonia, muoviputkia, voimalinjan öljyeristeinen muuntaja kiinteine öljysäiliöineen ja muita pienempiä muuntajia, metallirakenteita, eristysvillaa, styroksia, lasia, tiiltä, jne.), akkuja, metallinen rytätty voimalinjan jalka, puujätettä (käsiteltyä puuta, lavoja, hirssiä), johtoja. Kodin irtaimiston määrä alueella oli vähentynyt edelliskerrasta, sillä toiminnanharjoittaja oli polttanut jätettä (lisää alla). Alueella oli silmämääräisesti arvioiden suurin piirtein vastaava määrä jätettä mitä edellisen tarkastuksen aikaan. Jätteen suuren määrän, sekoittuneisuuden ja alueen laajuuden vuoksi ei ollut mahdollista yksilöidä mahdollisten yksittäisten jätteiden poistoa, tuontia tai siirtymää. Eroa oli havaittavissa lähinnä romuautojen ja polttoainesäiliöiden määrässä, joiden molempien määrä laskenut viime tarkastuskerrasta. Suuri osa jätteestä oli samassa paikassa missä viime tarkastuksen aikaan. Voitiin kuitenkin todeta, ettei jätteiden määrä ollut ainakaan selkeästi lisääntynyt. Jättejakeet olivat sekaisin, minkäänlaista järjestelmällisyyttä tai erittelyä taikka maaperän suojausta ei ollut havaittavissa.

Asianosainen on kertonut, että alueelle tuodaan edelleen jonkin verran sekalaista jätettä, mutta ei ole kyennyt tämän yksityiskohtaisemmin kertomaan, mikä tilanne on ja onko itse tuonut tai poistanut alueelta jätettä. Asianosainen ei ole kiistänyt tuoneensa alueelle lisää jätettä. Alueella ei ollut jätteen tuontia kieltäviä kieltomerkkejä tai muutaakaan yritystä jätteen tuonnin estämiselle eikä asianosainen ole kertomansa mukaan eikä tarkastuksella tehtyjen havaintojen perusteella yrittänyt estää jätteiden tuontia alueelle. Romuautoja hän on kertonut käsittelevänsä alueella ja sinne itse niitä tuovansa sekä pois vievänsä. Viimeisin ajankohta romuautojen tuonnille ja purkamiselle ei ole tarkastuksella selvinnyt. Asianosainen on tarkastuksella kertonut, että ulkopuoliset ihmiset tuovat alueelle erilaista jätettä, mm. huonekaluja ja renkaita, häneltä kysymättä ja on maininnut polttaneensa jätettä alueella ainakin 20 vuoden ajan. Asianosainen on kertonut myös polttaneensa alueella ainakin yli 100 sohvaa. Viimeisin polttokerta on asianosaisen mukaan ollut keväällä 2023. Poltettavien jätteiden jättejakeista ei asianosainen ole kyennyt tarkemmin kertomaan pois lukien poltettu kodin irtaimisto (huonekalut), mutta tarkastuksella havaitun perusteella montun pohjalla on poltettu muitakin jättejakeita. Viime tarkastuksen yhteydessä havaittu jätteenpolttopaikka hiekkatien

varrelta oli hävinnyt ja suuri selkeä polttopaikka oli ilmestynyt montun pohjalle. Polttopaikka oli huomattavasti suurempi mitä edellisellä tarkastuksella havaitut polttopaikat. Polttoalustana toimi suuri (noin 3 x 2,5 x 2,5 m) metallinen suppilomainen, ruostunut metalliesine, jonka ympärillä oli runsaasti useamman metrin alueella tuhkaa ja polttojäänteitä. Polttoalustana toimivassa metalliesineessä oli polttojäänteinä muuntajien keloja, erilaisia suuria muovin oloisia kappaleita (jotka eivät kuitenkaan olleet palaneet), metallisia ritilöitä, metallikappaleita jne. Polttojätettä metalliesineessä oli runsaasti, noin ¾ esineen tilavuudesta. Metalliesineen ympärillä olevalla maapohjalla polttojäänteissä oli havaittavissa erimuotoisia metallipaloja ja kehikoita, metallinen mittanauha, sulanutta muovia, paksun kankaan tapaista materiaalia, sulamatonta levyateriaalia, metallisia jousia (sängyn tai sohvan jousia?), muuntajien ohutta kuparilankaa sisältäviä keloja jne.

Romumetallia asianosainen vie kertomansa mukaan myytäväksi Stena Recyclingille. Kuitteja ei ole toimitettu kehotuksen mukaisesti ympäristövalvontaan eikä niitä asianosaiselta kysyttäessä saatu.

Tarkastuksella havaittiin useita öljyllä pilaantuneita maalänttejä värin, koostumuksen ja hajun perusteella. Mm. montun pohjalle alimmalle maatasanteelle parkkeeratun traktorin alla oli noin 2 m x 1,5 m kokoinen tumman ruskeasta tumman harmaaseen väritynyt maa-alue, jonka käsittelystä jäi käsiin ohut tahmeahko kalvo. Hiekka oli käsiteltäessä pakkautunutta ja raskasta. Vastaavanlaisia havaittiin pitkin tien piennarta monttuun laskeuduttaessa alueilla, joilta oli paljastunut maanpintaa. Edellisen tarkastuksen aikaan havaitut vastaavat alueet olivat vastaavassa kunnossa edelleen (paalauslaitteen alue sekä veneestä tehdyn ”katoksen” alainen alue tien oikealla puolella monttuun laskeuduttaessa.)

Kuten edellisen tarkastuksen aikaan, kanisterit, tynnyrit, öljysäiliöt ja muut nestemäisten jakeiden säilytysastiat olivat suurimmaksi osaksi tyhjiä, mutta osassa oli sisällä nesteitä, kuten mustaa paksua öljymäistä jätettä sekä bensaa/dieseliä. Arviolta nestemäisiä jakeita oli alueella vastaava määrä mitä edellisen tarkastuksen aikaan. Osasta tynnyreistä, kanistereista ja muista nestemäisten jakeiden säilytysasioista puuttuivat korkit ja osan astioiden alla oli selkeästi hajuaistin ja silmin havaittavia jälkiä valumista maaperään (montun pohjalle viettävässä rinteessä tien oikealla puolella, montun pohjan, montun pohjalla sijaitsevan traktorin ja paalutuslaitteen ympäristö sekä hiekkatien varsi samoin kohdin mitä viime tarkastuksella). Maata haisteltaessa öljy oli haistettavissa ja maa-aines oli tummaa ja öljyistä jättäen käsiin kevyen öljymäisen kerroksen. Maata kengän kärjellä siirrellessä voitiin näissä paikoissa todeta, että öljyn sekaista maata on syvemmällä maaperässä eikä vain maan pintakerroksessa. Bensan/dieselin hajua ei ollut havaittavissa montun pohjalla sijaitsevan betonipajan edessä kuten viime kerralla, eikä muuallakaan kiinteistöllä. Betonipajaan ei päästy tälläkään kertaa tarkastuksen aikaan sisälle, sillä rakennus oli lukossa eikä asianosaisella ollut avainta mukana. Asianosaisen mukaan rakennuksessa sijaitsee suurikokoinen ajoneuvo (SISU-merkkinen kuorma-auto). Montun pohjalla sijaitsevien jätekasojen alla olevat mahdolliset valumajäljet eivät olleet edelleenkaan nähtävissä jätteiden suuren määrän takia.

Maastossa on otettu kuvia ja videoita. Alueen roskaantumisen laajuuden vuoksi kuvia ei ole liitetty tarkastuskertomukseen.

Kehotusten noudattaminen

Asianosaista on 23.1.2023 päivättyssä kehoitus ja kuulemiskirjeessä kehotettu seuraavasti:

Asianosaista on kehotettu lopettamaan käytöstä poistettavien tavaroiden, romun ja jätteiden vastaanottaminen ja käsittely välittömästi. Asianosaisen kertoman perusteella alueelle ovat ulkopuoliset tuoneet jätettä, minkä lisäksi hän itse on tuonut alueelle romuautoja. Kehotusta jätteen vastaanottamisesta ei ole siten noudatettu. Alueella oli tarkastuksen aikaan merkkejä jätteiden käsitlemisestä, kuten purkamisesta (metallin erottaminen muusta aineesta polttamalla sekä romuautojen purkamista). Voidaan katsoa, ettei kehotusta jätteiden käsittelyn lopettamisesta ole noudatettu.

Asianosaista on kehotettu lopettamaan jätteiden hävittämisen polttamalla välittömästi. Asianosainen on itse kertonut polttaneensa jätteitä viimeksi keväällä 2023. Tarkastuksella on todettu polttopaikan siirtyneen uuteen paikkaan, minkä lisäksi poltosta oli havaittavissa polttojäänteitä. Kehotusta ei ole noudatettu.

Asianosaista on kehotettu siivoamaan kiinteistöt Betonipaja 992-403-13-102, Jukola 992-403-13-117 ja KUOKKALA II 992-403-14-24 kaikesta siellä varastoitavasta käytöstä poistetusta tavarasta, romusta ja jätteestä 31.8.2023 mennessä. Muutosta jätteiden määrässä oli silmämääräisesti siellä sijaitsevien romuautojen ja öljysäiliöiden määrässä, joka oli hieman alhaisempi kuin edellisen tarkastuksen yhteydessä. Voidaan katsoa, että jonkin asteista jätteiden vähentämisyritystä on ollut, mutta kiinteistö on edelleen pahoin roskaantunut. Kehotusta ei voida katsoa noudatetun.

Asianosaista on kehotettu toimittamaan tositteet taikka kopiot kuittitositteista ympäristönsuojeluviranomaiselle kiinteistöiltä jätehuoltoon viedyistä jätteistä 8.9.2023 mennessä. Ympäristönsuojeluviranomainen ei ole vastaanottanut tositteita tai niiden kopioita. Kehotusta ei ole noudatettu.

Asianosaista on kehotettu toimittamaan kirjallinen selitys alueen roskaantumiseen johdaneista syistä ja toimista, joihin on ryhdytty tilanteen oikaisemiseksi 31.3.2023 mennessä. Selitystä ei ole vastaanotettu. Kehotusta ei ole noudatettu.

Asianosaista on kehotettu toimittamaan kirjallinen selvitys siitä, millaisia toimintoja alueella harjoitetaan ja mistä lähtien kutakin toimintaa on harjoitettu. Selvitystä ei ole vastaanotettu. Kehotusta ei ole noudatettu.

Asianosaiselta on pyydetty selvitystä romuajoneuvoista ja niihin liittyvästä toiminnasta. Selvitystä ei ole vastaanotettu. Kehotusta ei ole noudatettu.

Tarkastuksesta perittävä maksu

Maksun määrä 408 €

Tarkastuksesta peritään maksu jätelain (646/2011) 144 §:n perusteella. Maksun suuruus perustuu Äänekosken kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksaan (20.5.2020, § 16). Maksuun sisältyy kaikkien kolmen omistuksessanne olevan kiinteistön tarkastukset, joissa on vireillä jätelain mukainen siistimiskehotus hallintopakon uhalla. Teiltä peritään täten kaikista kolmesta tarkastuksesta yksi yhteinen maksu (yllä), josta on samanlainen maininta jokaisen tarkastuspöytäkirjan lopussa.

Ympäristöpäällikkö	Hanna Ahonen
Ympäristötarkastaja	Jatta Heikkinen
Ympäristötarkastaja	Anna Kervola

JAKELU   Poliisi
Keski-Suomen ELY-keskus, ympäristö- ja luonnonvarat vastuualue

